

Rivera Sun

Presentatie voor het 50-jarig bestaan van de SVAG op zondag 2 oktober 2016.

GEWELDLOZE KRACHT IN DE WERELD VAN NU

Dag allemaal, mijn naam is Rivera Sun. Ik ben schrijfster, strateeg en trainster, en richt me op veranderingen via geweldloze actie. Graag wil ik iedereen bedanken dat ik bij jullie mag zijn op Gandhi's geboortedag, 2 oktober, helemaal vanuit de Verenigde Staten naar jullie in Nederland. Het is een eer voor me om deze tijd met jullie samen te zijn en een aantal gedachten en ideeën te delen over geweldloosheid en geweldloosheid vandaag de dag.

Ik ben de auteur van de roman *De Opstand van de Paardebloemen*, een verhaal over veranderingen in gang zetten via geweldloze strijd in een enigszins denkbeeldige Verenigde Staten, niet ver van ons verwijderd. Een van de dingen die ik deed tijdens het schrijven van de roman – en wat ik ook doe in mijn trainingswerk van mijn Amerikaanse vrienden hoe geweldloze actie voor veranderingen te gebruiken – is dat ik echt veel aandacht besteed aan waar geweldloosheid in de wereld op dit moment een rol speelt, en wat men weet of niet weet, en welke keuzes ze maken als ze de vaardigheden en filosofie van geweldloosheid toepassen, gebaseerd op de kennis die ze hebben, of in veel gevallen niet hebben.

Ik werk voor een organisatie die 'Campagne Geweldloosheid' heet en zich inzet om een beweging voor een cultuur van actieve geweldloosheid op te bouwen. Ze zijn in alle 50 staten van de VS en in 15 landen actief. Ze leren en trainen mensen vanuit een brede opvatting van geweldloosheid, dus niet alleen hoe je het kunt inzetten om tot verandering te komen, maar ook hoe je geweldloosheid kunt gebruiken naar jezelf, ieder ander en ook de Aarde. Deze vergeten we vaak om er als onderdeel bij te noemen.

We leren mensen hoe ze conflicten kunnen oplossen, hoe deëscalatie-vaardigheden te gebruiken, en hoe geweldloosheid niet alleen te gebruiken voor het aanpakken

van fysiek geweld in onze wereld, of van oorlog, maar ook van de systematische, structurele, culturele en economische vormen van geweld zoals armoede, racisme, en stelselmatig onrecht; en hoe die gezien moeten worden als uitingen van een cultuur die gebouwd is op geweld.

Zo denken we dus over geweldloosheid, en de cultuur van geweldloosheid, als een manier om de verandering en hervorming van onze wereld in gang te zetten door veel aandacht te besteden aan hoe geweldloosheid er op dit moment in onze wereld uitziet.

Het is een belangrijke overdenking op Gandhi's geboortedag, om er echt bij stil te staan hoe ver de wereld gekomen is in de, laten we zeggen, bijna honderd jaar sinds Gandhi de Zoutmars liep. Er is nog altijd heel veel geweld. Er zijn nog altijd veel uitdagingen. En toch, het veld van actieve geweldloosheid is zo ongeveer opengebarsten sinds die tijd.

Zo hebben we veel geleerd van het werk van Erica Chenoweth en Maria J. Stephan, twee onderzoeksters die de mate van succes van gewelddadige strijd en geweldloze strijd met elkaar vergeleken, die gericht waren op het bereiken van zo hoog mogelijke politieke doelen, zoals een ander overheidsbestuur, het beëindigen van bezettingen en het weerstaan van buitenlandse invasies. Ze ontdekten dat het niet alleen werkt, maar dat het tweemaal vaker succesvol is dan geweld, in een derde van de tijd en met een fractie van het aantal slachtoffers.

Dit werpt dus met klem de vraag op: waarom geloven we toch zo hardnekkig dat geweld het antwoord op onze problemen is? En: waarom beginnen we er niet mee mensen systematisch te betrekken bij de opbouw van een cultuur van actieve geweldloosheid, en met het trainen van ieder, van de kleinste kinderen tot de wijste ouderen, in hoe we de vaardigheden en middelen van geweldloosheid in onze wereld kunnen gebruiken.

Dat is het werk dat *Campagne Geweldloosheid* doet, en binnen de context van dit werk, is een van mijn taken het trainen van mensen in het gebruik van de strategie voor geweldloze verandering.

Als we het hebben over de strategie om tot veranderingen te komen, kunnen we er niet om heen Gandhi, wat dit betreft, groot respect te betonen. Hij staat er om bekend dat hij zeer principieel was in de manier waarop hij geweldloosheid benaderde, maar hij was ook heel erg strategisch.

Gandhi begreep volledig – zoals blijkt uit vele van de succesvolle confrontaties die zijn nalatenschap hebben verrijkt – dat verandering komt door het intrekken van onze instemming en samenwerking met hetgeen waartegen we ons verzetten,

en dat we in plaats daarvan onze instemming, samenwerking en deelname aan datgene geven wat we in de wereld willen zien. Hij drukte dit uit in de termen 'Constructief Programma' en 'Satyagraha'. En nu benoemen sommige onderzoekers dit als 'constructief programma' en 'obstructief programma', en zien ze dit als de 'Twee Handen van Geweldloosheid': de hand die zich tegen onrecht verzet, en de hand die oplossingen voorstelt.

We zien dit overal in onze wereld aan het gebeuren – mensen die nieuwe systemen opbouwen, mensen die lesgeven en ontwikkeling bijbrengen, mensen die hulp verlenen om problemen aan te pakken die zich voor doen.....en dan anderen die in de frontlinie staan en boycotts en blokkades gebruiken, zit-acties, bezettingen, stakingen, om de ergste schade te beperken waarmee we geconfronteerd worden.

Deze 'Twee Handen van Geweldloosheid' zijn erg krachtig als ze met elkaar verbonden zijn. Dit is iets waarvan ik voel dat het een heel belangrijk inzicht voor ons allen is, als we vandaag op Gandhi's geboortedag stilstaan bij - en nadenken over - hetgeen hij heeft nagelaten, en hoe we dat in onze wereld kunnen gebruiken om tot verandering te komen.

Als ik denk aan de lange traditie van geweldloze strijd....dan is die heel erg oud. Veel mensen weten dit niet, maar de eerste opgetekende staking die we kennen vond plaats in het oude Egypte toen bouwers aan de graftombe van de Faraos gingen staken om hun loon te krijgen. De eerste algemene staking vond plaats in Rome, waar de Plebejers (het gewone volk) massaal de stad verlieten om van de heersende klasse, de Patriciërs, politieke rechten te eisen en gelijkwaardige behandeling.

Geweldloze strijd is dus letterlijk duizenden jaren oud, maar in de 19e en 20ste eeuw hebben we een indrukwekkende toename gezien van het aantal geweldloze campagnes die mensen overal ter wereld gebruiken. En niet alleen is geweldloze strijd veel succesvoller dan gewelddadige strijd, in het oplossen van onze belangrijkste uitdagingen. Ook de bruikbaarheid ervan is enorm toegenomen. Overal ter wereld richten steeds meer mensen zich op deze instrumenten.

Zelf vind ik dit ongelooflijk hoopvol en inspirerend, en het zorgt ervoor dat ik me als activist nog meer geroepen voel om er zeker van te zijn dat mensen weten hoe ze dit onvoorstelbare instrument van geweldloze actie kunnen gebruiken. En niet alleen de instrumenten tot verandering via geweldloze actie, maar ook het gebruik van geweldloosheid binnen de context van ons leven; het veranderen van deze structuren waarin we leven en die gebouwd zijn op een historische erfenis van duizenden jaren van geweld. Het is nu tijd om die structuren te veranderen welke gebouwd zijn op geweld – op straffende rechtspraak, op racisme en seksisme, op hiërarchie en overheersing. Om deze instrumenten van geweldloze actie te gebruiken om dergelijke systemen werkelijk te ontrafelen en nieuwe

systemen te ontwikkelen die gebaseerd zijn op geweldloosheid, waardigheid, respect, gelijkheid, rechtvaardigheid, herstellende rechtspraak, conflict-oplossing.

Sinds de tijd van Gandhi hebben we zoveel geleerd over geweldloosheid en van haar toepassingen. We zijn echt bijzonder gezegend dat we in deze tijd leven. Ondanks alle uitdagingen waar we op deze planeet mee geconfronteerd worden, hebben we ook het algehele leegat van de inzichten met betrekking tot geweldloosheid, op wier schouders we staan en in welke voetstappen we lopen, om het werk gericht op het transformeren van deze systemen uit te voeren.

En we weten dat het, op dit moment, een cruciale tijd is om diep na te denken over geweldloosheid. We weten dat het ondersteunen van oorlog, macht, dominantie, buitensporig materialisme en consumentisme niet alleen onszelf kapot maakt, en niet alleen grote structurele ongelijkheid creëert, maar ook de natuurlijke structuur van de aarde vernietigt, zonder welke we niet kunnen leven. Dus om geweldloosheid naar onszelf, anderen en de Aarde in praktijk te brengen is het nodig om de structurele onrechtvaardigheid overal ter wereld systematisch uit te dagen. Het is een enorme taak, maar ik weet dat we daartoe in staat zijn en dat we het kunnen.

Een van de toepassingen die ik persoonlijk gebruik, vanuit deze gedachten, is de combinatie van constructieve en obstructieve actie. Geweldloze directe actie en constructieve actie, zoals Gandhi deed met het zout en het spinnewiel. Deze strategie pas ik toe op het probleem van inkomen en inkomensongelijkheid, met name hier in de Verenigde Staten.

Misschien weet je, of misschien ook niet, dat de Verenigde Staten de grootste ongelijkheid kent van alle landen in de wereld. We hebben zowel de rijkste als enkele van de armste mensen, en de kloof is enorm. En een van de manieren waarop ik probeer mensen te helpen dit te begrijpen is: als we stapeltjes van 20 dollar nemen en we de middenklasse van rijke families in de V.S. nemen, dan zou een Afrikaans-Amerikaanse familie 8 cm aan 20 dollar-biljetten hebben voor het welzijn van hun gezin. De middenklasse van blanke families zou 90 cm hebben.

En Bill Gates, waarvan verondersteld wordt dat hij de rijkste man ter wereld is, zou een stapel van meer dan 480 km aan 20 dollar biljetten hebben. Dat is zijn persoonlijke vermogen. Dat is meer dan iemand nodig heeft. Dat is meer dan aanvaardbaar is, als we willen zorgen voor de behoeften van alle mensen op deze planeet. Zelfs in de V.S. gaan mensen hongerig naar bed, terwijl dit land schijnbaar zo rijk is.

Een van mijn projecten is daarom het opzetten van iets dat we noemen: Leef Deel Groei: een Beweging voor de 100%. En de 100% is natuurlijk een vervolg op het idee dat de Occupy Beweging introduceerde van de 1% van hele rijke mensen, en de 99% welke de rest van ons betreft. Leef Deel Groei daagt ons uit om te beseffen dat, als we het probleem van ongelijkheid willen oplossen, dit ons allemaal aangaat. Het gaat om de volle 100%.

Het is nodig dat we allemaal naar onze hoogste menselijke potentie reiken, dat we elkaar behandelen als gelijken en een manier vinden om op een constructieve manier nieuwe systemen te bouwen en de geconcentreerde rijkdom van onze maatschappij benutten om deze systemen te steunen.

Zoals je je kunt voorstellen zal dat niet zo gemakkelijk te realiseren zijn, en dus vereist het dat wij overtuigende en actieve geweldloosheid gebruiken, op strategische manieren. Manieren die naar de kern van verandering gaan; manieren waarbij we actief onze instemming en medewerking intrekken; manieren die actief onze tegenwerking vereisen; waarop we weigeren om onze tijd, onze energie en ons geld te investeren in het systeem van ongelijkheid. En ook manieren die niet alleen betrekking hebben op onze zeer principiële keuze voor geweldloosheid, maar op onze gedeelde menselijkheid.

En dat was iets waarin Gandhi heel goed was. Gandhi bevorderde altijd de menswaardigheid van degene waar tegen hij streed om uit hun machtsposities in India te stappen (de Britten). Hij hield altijd hun hoogste principes op, en tegelijkertijd die van zichzelf en stimuleerde heel effectief dat ze naar hun eigen menswaardigheid leefden, zelfs als zij, of hij of anderen het niet lukte om dat te doen. Als we falen om aan een ideaal te voldoen betekent dat nog niet dat we niet meer terug op onze voeten gaan staan, en ernaar streven om dat ideaal opnieuw te bereiken.

In Leef Deel Groei vragen we mensen om zich open te stellen voor hun gemeenschappelijke menselijkheid. We vragen de 1% en de 99% om samen aan tafel te gaan zitten en er een begin mee te maken om die geconcentreerde rijkdom naar de samenleving te laten vloeien op manieren die bouwen aan een gedeelde en gelijkere rijkdom voor iedereen. Het is een groot avontuur. Het is ook niet gemakkelijk, maar wel heel interessant en erg leuk. Het vraagt van mij dat ik alles in praktijk breng wat ik ooit heb geleerd gedurende mijn jaren van onderzoek, training, organiseren, onderwijzen en schrijven van de roman, wat alles te maken had met geweldloze strijd. Het vraagt me om dat allemaal in praktijk te brengen op een toegewijde manier.

En dat is iets waartoe iedereen welkom is om deel te nemen. Je kunt hier meer over vinden op www.livesharegrow.org en je kunt er nu al meteen mee beginnen via de vijf constructieve acties die we aanbevelen.

Een van de dingen die ik daarom tegen ieder wil zeggen, in deze boodschap op Gandhi's verjaardag, is: Gandhi zou waarschijnlijk de eerste zijn die zou zeggen dat iedereen een verantwoordelijkheid heeft om te studeren, en te leren van alles wat voor ons kwam, alle leiders en bewegingen, strategen en denkers, de academici en onderzoekers, alle duizenden onbezongen helden, de miljoenen gewone en ongewone mensen die actieve geweldloosheid hebben gebruikt om verandering, na verandering, na verandering waar te maken in deze wereld.

We hebben de verantwoordelijkheid om van iedereen zoveel te leren als we kunnen. En dan actief het pad te bewandelen van die nalatenschap van geweldloosheid; het actief in de wereld te zetten, het in ons leven te brengen en het te gebruiken naar elkaar en de Aarde. En om ons op basis daarvan te organiseren en een strategie te bedenken om de urgente zaken van vandaag aan te pakken.

Ik geloof dit met heel mijn hart en ik weet dat ieder van ons dat kan doen. Ik weet dat het een reis is waar velen van ons zich al samen op bevinden, terwijl we in ons land en in de hele wereld werken om een cultuur op te bouwen van actieve geweldloosheid; de betrokken burgers die vaardig, wijs, goed geïnformeerd en getraind zijn in het gebruik van verschillende vormen van geweldloosheid in alle aspecten van ons leven.

Als zo'n soort menselijkheid een rol gaat spelen in onze wereld geloof ik dat er niets is wat we niet kunnen bereiken of wat we niet kunnen doen. En als we willen zien dat die potentie zich manifesteert en bloeit onder de mensheid, dan moet ieder van ons een zaadje van actieve geweldloosheid planten waar we ook maar kunnen; het aandacht geven, verzorgen, water geven, en het zien groeien en bloeien in onze wereld.

Ik bedank jullie voor de mogelijkheid om een van deze zaadjes van gedachten, ideeën en beschouwingen, hier vandaag samen met jullie, te planten. En ik ben dankbaar en zeer vereerd om deel te zijn van deze beweging met jullie allemaal over de wereld. Dank jullie wel!

Voor meer informatie zie: https://youtu.be/_QXrSvR4zpc (deze presentatie)

- www.riverasun.com (klik bovenin 'about' aan)
- www.paceebene.org/programs/campaign-nonviolence
- www.livesharegrow.org